

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Παράκαμψη της περιβαλλοντικής διαφάνειας στο έργο της απόληψης αμμώδους υλικού από τη θαλάσσια περιοχή του Ακρωτηρίου Επανομής, στο πλαίσιο των έργων κατασκευής του 6ου προβλήτα του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης»

Η πρόσφατη πρόθεση απόληψης αμμώδους υλικού από τη θαλάσσια περιοχή του Ακρωτηρίου Επανομής, στο πλαίσιο των έργων κατασκευής του 6ου προβλήτα του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης, όπως αποκαλύπτεται από πρόσφατα δημοσιεύματα, δημιουργεί εύλογες ανησυχίες σε κατοίκους και ειδικούς. Η εν λόγω δραστηριότητα αφορά άμεσα μια ιδιαίτερα ευαίσθητη παράκτια και θαλάσσια ζώνη, με σημαντική περιβαλλοντική, κοινωνική και παραγωγική αξία, που γειτνιάζει με Προστατευόμενες Περιοχές του Δικτύου NATURA 2000. Η απόληψη αμμώδους υλικού είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο, ότι μπορεί να επιφέρει μεταβολές στη μορφολογία του βυθού, στη δυναμική των θαλάσσιων ρευμάτων και στη φυσική αναπλήρωση των ακτών, με δυνητικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, στην αλιεία, στον τουρισμό και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντί να προχωρήσει στη διαδικασία περί τροποποίησης της ισχύουσας Α.Ε.Π.Ο. όπως ο νόμος επιβάλλει, αποφάσισε αυθαίρετα να παρακαμφθεί η περιβαλλοντική αξιολόγηση, μέσω της διαδικασίας Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού. Σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία της Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού προβλέπεται να χρησιμοποιείται, σε εκείνες τις περιπτώσεις που ο λεπτομερής τεχνικός σχεδιασμός (που έπεται της ΑΕΠΟ) επιφέρει μικρές διαφοροποιήσεις, οι οποίες δεν μεταβάλλουν ουσιαδώς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. εργοτάξια, αποθεσιοθαλάμους, σταθμούς διοδίων, κέντρα συντήρησης ή αντικατάσταση εξοπλισμού), εφόσον έχει υπάρξει σχετική πρόβλεψη και αξιολόγηση από πριν στην Μ.Π.Ε και την Α.Ε.Π.Ο. του έργου. Δηλαδή εφαρμόζεται αποκλειστικά σε μικρές τεχνικές διαφοροποιήσεις που έχουν ήδη προβλεφθεί και αξιολογηθεί στη ΜΠΕ και δεν αλλοιώνουν το συνολικό περιβαλλοντικό ισοζύγιο του έργου. Στην προκειμένη περίπτωση, αυτό δεν ισχύει.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη Δημοτική Αρχή Θερμαϊκού, δεν έχει υπάρξει καμία θεσμική ή ουσιαστική ενημέρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τον σχεδιασμό, το εύρος, το χρονοδιάγραμμα και τις περιβαλλοντικές παραμέτρους της συγκεκριμένης παρέμβασης. Η απουσία ενημέρωσης και διαβούλευσης για έργα τέτοιας κλίμακας αντιβαίνει στις αρχές της διαφάνειας, της καλής διοίκησης και της συμμετοχής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον χωρικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό.

Δεν είναι η πρώτη φορά που το ίδιο το ΥΠΕΝ καταστρατηγεί για πολλοστή φορά τη θεσμική δεοντολογία, και επιδίδεται σε διοικητική παράκαμψη, χρησιμοποιώντας τη διαδικασία της Συμμόρφωσης Τεχνικού Σχεδιασμού ως "κερκόπορτα" για την παράκαμψη της περιβαλλοντικής διαφάνειας και τη νομιμοποίηση ουσιαστών αλλαγών σε έργα, μακριά από κάθε δημόσιο έλεγχο. Με πρόσχημα τη διαδικασία έγκρισης μιας τεχνικής περιβαλλοντικής μελέτης, η οποία θεσπίστηκε αυστηρά για τη διευθέτηση επιμέρους ειδικών τεχνικών ζητημάτων ενός έργου που δεν επιφέρουν ουσιαστικές μεταβολές στις αναμενόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, επιχειρείται ουσιαστικά η τροποποίηση της εγκεκριμένης ΑΕΠΟ ώστε να ενσωματωθεί μια επιπρόσθετη δραστηριότητα με σαφείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις, χωρίς αυτές να αξιολογηθούν όπως ρητά προβλέπει η περιβαλλοντική νομοθεσία και οι αρχές της θεσμικής νομιμότητας και διαφάνειας.

Η ανάγκη υλοποίησης μεγάλων αναπτυξιακών έργων, όπως η αναβάθμιση του λιμένα Θεσσαλονίκης, είναι αδιαμφισβήτητη. Ωστόσο, η βιώσιμη ανάπτυξη προϋποθέτει σαφές θεσμικό πλαίσιο, επιστημονική τεκμηρίωση, περιβαλλοντική ευθύνη και ουσιαστική κοινωνική νομιμοποίηση.

Επειδή, με την κατάργηση του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Θερμαϊκού, καταργήθηκαν και όλες οι εν εξελίξει δράσεις προστασίας και μελέτες που εξελίσσονταν για την περιοχή και υποβαθμίστηκε σημαντικά η επίβλεψη των προστατευόμενων περιοχών,

Επειδή, η επιπλέον ποσότητα που θα αποληφθεί είναι τετραπλάσια της αρχικώς αδειοδοτημένης, δίχως να εξετάζονται κρίσιμες παράμετροι και μέτρα αντιμετώπισης της πιθανής διάβρωσης που θα επιφέρει,

Επειδή, από την ΤΕΠΕΜ προκύπτουν δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με περιβαλλοντικούς όρους της ισχύουσας Α.Ε.Π.Ο.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός

1. Βάσει ποιας νομικής αιτιολόγησης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιτρέπει την τροποποίηση κρίσιμων παραμέτρων έργων μέσω ΤΕΠΕΜ, τη στιγμή που αυτές επιφέρουν σαφείς και νέες περιβαλλοντικές επιπτώσεις;

2. Για ποιο λόγο επιλέγεται η οδός της «αδιαφάνειας», αποκλείοντας την τοπική αυτοδιοίκηση και τους ενδιαφερόμενους πολίτες από τη διαδικασία διαβούλευσης που θα εξασφάλιζε μια πλήρης τροποποίηση ΑΕΠΟ;

3. Πόσο είναι το αναφερόμενο μακροχρόνιο διάστημα της αναπλήρωσης του υποβρυχίου ορύγματος (οι διαστάσεις του οποίου δεν αναφέρονται πουθενά στην ΤΕΠΕΜ) που θα δημιουργηθεί από την απόληψη του αμμώδους υλικού; Σε πόσο χρονικό διάστημα θα αποκατασταθούν οι οικολογικές συνθήκες εντός του υποβρυχίου ορύγματος αλλά και στις γειτονικές σε αυτό θαλάσσιες περιοχές που θα επηρεαστούν από τη μεταφορά και διασπορά του νέφους των αιωρούμενων λεπτόκοκκων υλικών που θα δημιουργηθούν στη διάρκεια των βυθοκορήσεων;

3. Προτίθεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να θεραπεύσει αυτή την πρακτική «διάσπασης» της περιβαλλοντικής εκτίμησης, η οποία υπονομεύει το κράτος δικαίου και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος ενώ θα μπορούσε να το είχε προλάβει τηρώντας τις νόμιμες διαδικασίες;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Γιαννούλης Χρήστος

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γεώργιος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος